

Kjak

Símun P. Jacobsen

Heimurin í loga

Heimskendi prædikumaðurin, Billy Graham hevur í bók síni "Heimurin í loga" eina sera áhuga-verda grein, sum hann nevnr Tann dagin, tá ið deyðin doyði:

Í greinni skrivar Billy Graham millum annað:

"Tá kona mín og eg vóru studentar, plagdu vit at fara gongutúrar í skóg og haga. Nærhendis stóð ein gamal kirkjugarður, og vit fóru ofta hagar og lósu tað, sum skrivað var á gravsteinarnar. Seinni hevur mær altíð dámt sera væl at ganga í gomlum kirkjugarðurum ymsar staðir í heiminum. Tá ein gongur í einum kirkjugarði og hyggur eftir grasvteinunum ella fer í eina kirkju og sær tey gomlu monumentir, eru tað orð, sum ofta mæta einum: "Her hvílir", og so kemur navn, deyðsdagurin og kanska ein ella annar setningur, sum vísir eina góða síðu hjá tí deyða. Hvussu annarleiðis er ikki tað, sum skrivað varð yvir grøv Jesusar. Hon er hvørki skrivað við gulli ella høgð inn í stein. Hon varð tosað av einum englamunni og er tað mótsatta av, hvat stendur á øllum øðrum grøvum: "Hann er ikki her, hann er risin upp". (Matteus 28,6)

Jesu Kristi deyði og uppreisn eru tær størstu hendingar í mannaøguni. Apostulin Paulus skrivaði: "Og er Kristus ikki risin upp, tá er prædika okkara tóm, so er trúgv tykka tóm við. Er Kristus ikki risin upp, so er trúgv tykkara til einkis, so eru tit í syndum tykkara enn. (1. Kor)

Tá vit lesa um ta fyrstu samkomuna, síggja vit, at tað sentralla evnið, sum hesi fyrstu kristnu tosaðu um, var tann veruleiki, at Jesus Kristus, hann sum varð krossfestur, var risin upp av teimum deyðu.

Vanliga hoyra vit eina prædiku um uppreisnina hvønn fyrsta páskadag, og tað er alt. Hjá teimum fyrstu apostlunum var øðrvísi - krossurin og uppreisni vóru evni, teir altíð vóru upptiknir av. Krossurin og uppreisnin hoyrdu saman. Uttan uppreisnina vildi krossurin verið ein "tragedia" og eitt niðurlag. Skuldi Kristi likam verði verandi í eini grøv, vildi tað ikki verði nakar góður boðskapur. Heimsmyrkrið vildi í sannheit verði tætt, lívið vildi komið at missa sín týðning. Tað nýggja testamentið vildi verið ein "myta", kristindómurin er ein "fabel". Milliðir av livandi og deyðum vildi verið offur fyri eini veldugari skrønu.

Ivan Turgenev umrøður ein lítlan bygdakirkjugarð í einum av sínum bókum. Millum tær mongu gravirnar var tað eisini ein, sum einki menniskja rørdi við, einki djór traðkaði á hana. Tað vóru einans fuglarnir, sum settu seg niður har í skýmingini og sungu. Ofta komu tvey veik, gomul menniskju, ein maður og kona hansara út til grøvina. Tey mestsum sleipaðu seg fram við tungum fótafetum. Tá tey komu fram, hoygdu tey síni knø og stardu upp á steinin, sum lá veltur yvir tað, sum var eftir av soni teirra. Tey grótu og suffaðu. Eftir at hava verið har eina lítla løtu, turkaðu tey dustið av steininum, plantaðu ein lítlan furukvist á grøvina og byrjaðu at biðja. Nú tyktist tey at vera nærri soninum enn nakrantíð áður. So sigur Turgenev: "Eru bønir og tár teirra veruliga til onga nyttu? Er ikki kærleikin, tann ofrandi, heilagi kærleikin, ein makt í sjálvum sær? Hvussu syndafult og uppreistrarsinnað tað hjarta enn mátti vera, sum lá fjalt í grøvini, so vaksa tó blómur omaná, blómur, sum strála móti okkum við sínum ókskyldugu eygum. Tær bera okkum boð um tann æviga endurløysing og lívið uttan enda."

Turgenev boðaði vón um æviga endurløysing. Men

við hvørji grund vónar hann. Grundin til vónina botnar eina og aleina í Jesu Kristi uppreisn.

Skal menniskja liva av nýggjum?

Tann stóri spurningurin gjøgnum tíðirnar hevur verið: "Um eitt menniskja doyri, skal tað tá liva av nýggjum?" "Vit vita, at tann fyrsti parturin av hesum setningi verður uppfyltur hvønn einasta dag. Tað er ikki nakar "spurningur" um tann partin. "Og eins og menniskjunum er lagað at doyggja einaferð. (Hebr. 9,27) Spurningurin verður: "Skal menniskja liva av nýggjum?"

Tað eru tey sum halda, at menniskja ikki er annað enn bein, kjøt og blóð. Tey siga, at tá tú doyrt, so ert tú deyður. Tað hendir einki, tú verður burtur í grøvini. Dust verður til dust, øska til øsku.

Spyr vísmenninar, teir kunnu ikki geva tær nakað svar. Eg havi spurt eina rúgva av vismonnum um lívið eftir deyðan, og teir flestu av teimum svara: "Vit vita ikki." Tann andaliga heimin vita teir einki um.

Við tað at fleiri av teimum ikki trúgva upp á nakað liv eftir deyðan, verða bókaverk teirra fyllt av "tragedium og pessimisme". William Faulkner, James Joyce, Ernest Hemmingway, Eugene O'Neil og fleiri aðrir eru dømi um hetta.

Hvussu nógv annarleiðis er tað ikki við Jesus Kristus, sum segði: "Eg eri uppreisnin og lívið, tann, ið trýr á meg, skal liva, um hann so doyri. Og hvør tann, ið livir og trýr á meg, skal í allar ævir ikki doyggja." (Joh. ev. 11.25-26). Framvegis sigur hann: "Eg livi, og tit skulu liva." (Joh. ev.14,19) Trúgv á Gud, og trúgv á meg" (Joh.ev.14,1).

Vón okkara um ódeyðiligleika er baserað eina upp á Kristus.

Bíblían víðger Jesu uppreisn sum eina hending, sum kundi merkjast av teimum fysisku sansum. Hon víðviki eyguni, tí lærusveinarnir sóu Jesus fleiri ferðir og undir ymiskum viðurskiftum. Í einum føri var tað ein

einstakur lærusveinur, sum sá hann, í einum øðrum føri meira enn fimm hundrað. Nøkur sóu Jesus, meðan tey vóru einsamøll, onnur meðan tey vóru saman. Nøkur sóu hann bert eitt eygablikk, onnur í longri tíð.

Nøkur sóu hann í frástøðu, onnur tætt íhjá. Nøkur sóu hann einaferð, onnur fleiri

Vinafelagið Føroyar-Ísrael loyvir sær við hesum at heita á Føroya løgting um at stuðla Ísrael – sum føroyingar so mangan hava gjørt – nú landið verður hótt sum sjáldan áður.

Hendan hótanin er ikki hernaðarlig men politisk og diplomatisk, tí nú í september fer ST at atkvøða um at viðurkenna 'palestinska statin'. Væntandi verður meiriluti fyri, tí eini 110 lima-lond, t. m. øll tey arabisku og muslimsku, hava longu boðað frá undirtøku.

Til henda 'palestinska statin' ætlar ST at tvinga Ísrael at lata burtur av sínum lítla landaøki, so tað verður nær-um vónleyst at verja.

Flestu arabisku tjóðirnar viðurkenna ikki Ísrael sum sjálvstøðugan stat ella serskilda tjóð. Palestinar eru ikki áhugaðir í at fáa sín stat burtur av Jordan ella Egyptalandi. Palestina varð sum kunnugt í 1921 bytt í tveir partar. Jødar fingi og góðtøku sitt land vestan fyri, og palestinar fingi sitt land eystan fyri áanna Jordan, sum teir tó ikki góðtøku. Aftur í 1947 staðfesti ST eitt uppbyti av landaøki til arabar og jødar. Við stóði í hesum varð staturin Ísrael lýstur og viðurkendur í 1948.

Arabisku grannalond Ísraels hava ikki enn viljað givið palestinum eitt heimland burtur av teirra ovur-

ferðir. Uppreisnin rørdi eisini oyruni, tí lærusveinarnir hoyrdu Jesu rødd. Uppreisnin rørdi eisini fólilsini, tí lærusveinarnir vórðu bidnir um at nema við Jesus. Og har við staðfesta, at hann var fýsiskt veruligur. Teir ikki einans sóu hann, men nomu við hann, og ferðastu saman við honum, tosaðu við hann, ótu

saman við honum og spurdu hann ymiskt.

Tað eru søgulig fakta sum liggja til tgrund fyri trúgv okkara á Jesu likamligu uppreisn. Henda hending er sterkari prótgvi en nøkur onnur hending um somu tíð.

kelda: Billy Graham Heimurin í loga 1971

Til floksformenninar á Føroya løgtingi

stóru landaøkjum, heldur ikki hava teir boðið palestinum at verða integreraðar í arabisku grannatjóðirnar. Tey siga seg jú øll vera sama fólk við sama máli og somu trúgv.

Í royndini at skapa frið, gav Ísrael - í 2005 - Gaza frá sær til palestinar at ráða yvir. So skuldi alt verið gott, men úrsletið gjørdist, at yvirgangsfelagsskapurin Hamas tók ræðið í Gaza og gjørdi landslutin til eitt yvirgangsreiður, stuðlað við Iranskum rakettum, at senda inn í Ísrael – einans fyri at oyðileggja og drepa so nógv sivilfólk í Ísrael sum gjørligt.

Tosið um 'frið í Miðeystri', um bert Ísrael letur meira og meira landaøki frá sær, er hópisleys hugsan. Ísrael er nevniliga einasta

demokratiska land har á leið og virðir samstundis ST-mannarættindini.

Flestu føroyingar eru vinir Ísraels. Tí heitir Vinafelagið Føroyar-Ísrael á politisku flokkarnar á løgtingi um á formelt rættan hátt at biðja løgmann og landsstýrið at boða donsku stjórnini frá, at hon ikki eigur at atkvøða vegna Danska Ríkið í ST fyri einum 'palestinsku stat' í Miðeystri, soleingi leiðslan hjá palestinum, Al Fatah og Hamas, ikki vil góðkenna Ísraelska statin, men ynskir hann strikaðan av heimskortinum.

Virðiliga, Vinafelagið Føroyar-Ísrael www.shalom.fo